

Oslo, 11. mai 2026

Høringssvar: Forskrift om utlån og utleie av kommunale lokaler til frivillig aktivitet i Oslo

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) er interesseorganisasjonen for studieforbundene. Vi representerer i dag 11 av de 13 godkjente studieforbundene etter voksenopplæringsloven. Vi takker for muligheten til å gi innspill i denne høringen. Forskriften er av stor betydning for våre studieforbund og deres medlemsorganisasjoner.

Vofo ønsker å understreke forskriftens betydning, og at den må ses i sammenheng med de pliktene kommunene allerede har etter *voksenopplæringsloven § 7 om gratis bruk av undervisningslokaler*. Det er positivt at den foreslåtte forskriften synes å ivareta dette på en hensiktsmessig måte. Samtidig er det avgjørende at forskriften etterleves i praksis.

Vofo sentralt erfarer dessverre at enkelte kommuner og fylkeskommuner ikke har tilstrekkelig kjennskap til regelverket, og at søknader om gratis bruk av lokaler i enkelte tilfeller avslås på tross av at vilkårene er oppfylt. Vi kjenner også til eksempler fra Oslo. Problemstillingen ble blant annet belyst i *Oslo lunddommens Frivillighetsmelding (2022): Er det plass til oss?* Selv om meldingen ikke faller direkte inn under § 7, illustrerer den likevel en mangel på kjennskap til regelverket blant enkelte skoler og forvaltningsmiljøer i Oslo kommune. Det er derfor positivt at forskriften revideres, men den må også gjøres kjent for virksomheter og ansatte som forvalter og disponerer de kommunale lokalene.

Under har vi listet opp et par bemerkninger til de enkelte paragrafene.

§ 10

I § 10 fremgår det at «*dersom flere søkere ønsker å låne de samme lokalene samtidig, må virksomhetene prioritere basert på en skjønnsmessig vurdering. Følgende kriterier legges til grunn i vurderingen*».

Vofo stiller spørsmål ved om en skjønnsmessig vurdering er tilstrekkelig for en prioritering som berører rettighetsbasert tilgang til lokaler. Vi oppfordrer til at det i større grad etableres en tydelig og etterprøvbar prioriteringsmekanisme, for eksempel gjennom en vektet rangering av kriteriene. Dette vil kunne styrke forutsigbarheten for søkerne og bidra til en mer ensartet praksis hos virksomhetene som forvalter lokalene.

§ 15

Vofo mener at det nettopp er i vurderingen av mislighold at det bør åpnes for skjønnsutøvelse. Frivillige organisasjoner har ingen interesse av at det oppstår hærverk eller skade på lokaler de disponerer, men uønskede hendelser kan likevel inntreffe. Det kan for eksempel være at en deltaker ved et arrangement handler i strid med organisasjonens instruks. Tilsvarende bør

leietaker/låntaker ikke holdes ansvarlig for forhold utenfor egen kontroll, som dersom uvedkommende påfører bygget skade (for eksempel graffiti) i tidsrommet arrangementet pågår.

Vofo har forståelse for behovet for en bestemmelse om mislighold, men mener at innholdet bør presiseres tydeligere. Det bør komme frem at reaksjoner normalt skal være gradert, for eksempel ved at første gangs brudd som hovedregel møtes med en skriftlig advarsel, mens gjentatte brudd kan gi grunnlag for vedtak om utestengelse i en avgrenset periode. Samtidig bør det komme frem at særlig grove overtredelser kan begrunne umiddelbar utestengelse.

Et slikt vedtak må kunne påklages, og klageadgangen bør fremgå uttrykkelig av forskriften.

Samlet sett mener Voksenopplæringsforbundet at forskriften er et godt utgangspunkt, og at høringsrunden gir en viktig anledning til å presisere enkelte forhold. Vi håper særlig at byrådsavdelingen vektlegger innspillene fra frivilligheten, som gjennom praktisk erfaring kan synliggjøre utfordringer og behov som ikke alltid fremgår av forskriften.

Videre vil vi oppfordre Oslo kommune til å legge til rette for frivillig aktivitet i planlegging og utforming av nye kommunale bygg. Ulike typer frivillig virksomhet har ulike behov til lokaler og utstyr, og funksjonelle, egnede lokaler kan bidra til bedre samhandling og økt aktivitet.

Vi takker igjen for muligheten til å gi innspill. Vi vil også gjøre oppmerksom på at Vofo fullfører i disse dager en veileder for bruk av kommunale lokaler, denne vil vi ettersende til byrådsavdelinga når den er klar. Denne kan være relevant i det videre arbeidet med forskriften og implementeringen av denne.

Med vennlig hilsen
Voksenopplæringsforbundet (Vofo)

Ved spørsmål kontakt politisk rådgiver Sebastian Hytten: sebastian.hytten@vofo.no